

Tárgytematika / Course Description

Bevezetés a filozófiába

AKNB_BHTM031

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Horváth Nóra

Félév / Semester: 2022/23/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a nyugati filozófia történetének legfontosabb eszmeáramlatait, azokat a gondolati rendszereket, melyek a mai napig meghatározzák az európai gondolkodást. A képzésben kiemelt szerepet kap a logikus gondolkodás képességének, valamint a kritikus szemléletnek a kialakítása, illetve javítása. Cél továbbá, hogy a konkrét ismerettartalmak mellett a hallgatók a képzés során sajátítsák el a nélkülözhetetlen alapvető fogalmi apparátust (terminus technicusokat), gyakorlatra és jártasságra tegyenek szert az absztrakt fogalmi és logikus gondolkodásban. Ezek együttesen lehetőséget teremtenek számukra a modern értelmiségi létre, és alapot kínálnak arra, hogy majd szintetizálják a más tárgyak tanulmányozása során nyert ismereteiket, és eligazodjanak napjaink világában.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Mi a filozófia? (különböző álláspontok szembeállítása. Jaspers, Boros, Höfe, Ventos)

Ókori görög filozófia (a Milétoszi iskola: Thalész, Anaximandrosz, Anaximenész)

Püthagorasz és az eleaiak; Hérakleitosz, Empedoklész, Anaxagorasz; Démokritosz;

Szókratész élete és ironikus filozófiai módszere; A platóni Szókratész;

Platón mint a nyugati filozófia atyja; Platón legfontosabb művei;

Arisztotelész filozófiája

Korai és késői sztoicizmus, szkepticizmus (Epikurosz, Epiktétosz, Seneca, Marcus Aurelius)

Az ókori filozófia hatása a jelenkori filozófiai áramlatokra

A középkor filozófiája (patrisztika, skolasztika)

A reneszánsz filozófiája

Az utilitarizmus és evolucionizmus filozófiája

Analitikus filozófia és strukturalizmus

Michel Foucault hatalomelmélete

A pragmatizmus és neopragmatizmus filozófiája

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A félév kollokviummal zárul, de a félév utolsó két hetében írásbeli számonkérés során megajánlott jegy szerezhető. A feladatlapban, amit kb. 25-40 perc alatt kell kitölteni, a félév során elhangzott témákhoz, valamint a Moodle-ban található anyagokhoz kapcsolódóan lesznek kérdések. A kitöltéshez használható minden, a félév során készített jegyzet, mivel a megoldáshoz az órákon elhangzottak ismerete szükséges.

Aki a felajánlott két alkalom során nem szerez osztályzatot, annak vizsgáznia kell. Ott már semmilyen segítség nem vehető igénybe. Tételek közül kell húzni és szóban vizsgázni.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

az előadások anyaga

Boros János – Lendvai L. Ferenc: FILOZÓFIATÖRTÉNET ÁLTALÁNOS BÖLCSÉSZEKNEK, Szabadbölcsezet 2006,
lásd:<http://mmi.elte.hu/szabadbolcseszett/mmi.elte.hu/szabadbolcseszett/indexfd6d.html>

Ajánlott irodalom:

Nyíri Tamás: A filozófiai gondolkodás fejlődése, Szent István Társulat, Budapest, 1991

Rorty, Richard (1998) Megismerés helyett remény. Pécs: Jelenkor Kiadó.

Shusterman, Richard (2014) Szómaesztétika és az élet művészete. Szeged: JatePress.

Hadot, Pierre: A lélek iskolája, ford.: Cseke Ákos, Kairosz, Budapest, 2010

Durant, Will: A gondolat hősei Göncöl Kiadó, Bp. é.n.

Platón: Szókratész védőbeszéde, Európa Kiadó, Budapest, 2001